

Notat

Til Indtast til
Kopi til Indtast Kopi til
Fra
Sagsnr./Dok.nr. 2012-50100/2014-239175

Administration
Miljø- og Energiforvaltningen
Stigsborg Brygge 5
Postboks 222
9400 Nørresundby
miljoe.energi@aalborg.dk
www.aalborg.dk

21-04-2015

Init.: lhk

Bilag 4. Resume af de væsentligste høringssvar samt opfølgning herpå

I dette notat fremgår de væsentligste emner fra høringssvarene og forvaltningens forslag til svar.

De væsentligste emner i høringssvarende i overskrifter:

- A. Nitratsårbarheden i indvindingsoplandet til AFV Brunsted-Engkilde (3 høringssvar)
- B. Målsætningerne for nitrat (2 høringssvar)
- C. Jordfordeling (12 høringssvar)
- D. Pesticider (12 høringssvar)
- E. Sårbar nærzone (8 høringssvar)
- F. Spildevand (6 høringssvar)
- G. Ejendomsforringelse og defigurering (17 høringssvar)
- H. Nitratsårbarhed (8 høringssvar)

Besvarelse af høringssvar

A. Nitratsårbarheden i indvindingsoplandet til AFV Brunsted-Engkilde

Indvindingsoplandet til AFV Brunsted-Engkilde er så omfangsrigt, at nitratsårbarheden ikke kan bestemmes samlet for hele oplandet. Der bør ske en revurdering af nitratsårbarheden, hvor der tages højde for det beskyttende lerlag, samt de sydøstlige dele af oplandet, der ligger uden for nitratfølsomt indvindingsopland.

Ad A.

Nitratsårbarheden i indvindingsoplandet til AFV Brunsted-Engkilde og i område med særlige drikkevandsinteresser er udpeget af Staten. Kommunen kan vælge at ændre sårbarhedsudpegningen, hvis der fagligt kan argumenteres for at udpegningen skal ændres. Aalborg Kommune er enig i den Statslige udpegning af sårbarheden i indvindingsoplandet til AFV Brunsted-Engkilde. Aalborg Kommune har suppleret den Statslige nitratsårbarhedsudpegning med en udpegning af nitratsårbarhed i den nordlige del af indvindingsoplandet til AFV Brunsted-Engkilde, der ligger uden for det område hvor Staten har udpeget sårbarhed. Den nordlige del af oplandet er sårbart, mens ådalen ikke er sårbar overfor nitrat.

I den opdaterede version af indsatsplan for OSD 1435 - Aalborg Sydøst er der i beregningen af sårbar nærzone for AFV Brunsted-Engkilde inddraget viden om, at den yderste del af det grundvandsdannende opland er placeret i et område, der ikke er sårbart overfor nitrat. Det betyder, at disse arealer i beregningen af sårbar nærzone indgår med en fuld nitratreduktion. Sårbar nærzone for AFV Brunsted-Engkilde er dermed ændret i indsatsplanen, således at den er reduceret arealmæssigt i det opdaterede udkast til indsatsplanen for OSD 1435 - Aalborg Sydøst.

B. Målsætningerne for nitrat

Med hensyn til grundvandsbeskyttelse er det unødvendigt at gennemføre nitrat- og pesticidmålsætninger for arealerne i "øvrigt indvindingsopland" og "øvrigt indsatsområde". Gennemførelsen af målsætningerne vil lægge begrænsninger på arealanvendelsen, der hindre udviklingen af ejendommene, og dermed forringes jordens værdi. Såfremt målsætningen beholdes, bør der i indsatsplanen indarbejdes erstatninger, der kompenserer for den manglende mulighed for udvikling samt værdiforringelse af jord.

Ad B.

Det er hensigten, at målsætningen i "øvrigt indvindingsopland" og "øvrigt indsatsområde" skal følge husdyrbekendtgørelsen. Formuleringen er derfor ændret til: "Følger husdyrbekendtgørelsens minimumskrav²", hvor note ² henviser til, at målsætningen følger den til en hver tid gældende husdyrbekendtgørelse.

	Kildepladszone inkl. BNBO	Sårbar nærzone	Øvrigt indvindingsopland	Øvrigt Indsatsområde
Nitrat	Maksimalt 25 mg/l ³⁾	Maksimalt 25 mg/l ³⁾ (gennemsnitlig 25 mg/l*)	Følger husdyrbekendtgørelsens minimumskrav ²⁾	Følger husdyrbekendtgørelsens minimumskrav ²⁾
Miljøfremmede stoffer, herunder pesticider	Ingen anvendelse og håndtering ¹⁾	Ingen anvendelse og håndtering ¹⁾	Begrænses mest muligt	Ingen målsætning

Tabel 2.2: Målsætninger for indsatsområdet. ¹⁾ Håndtering omfatter ligeledes opbevaring. ²⁾ Følger den til en hver tid gældende husdyrbekendtgørelse. ³⁾ I det vand, der forlader rodzonen. * I det tidligere delindsatsplanområde for Aalborg Sydøst gælder stadig den målsætning for sårbar nærzone, som fremgik af delindsatsplanen, jf. kapitel 6.

C. Jordfordeling – jf. ligeledes nedenstående afsnit om jordfordeling

Gennemførelsen af en indsatsplan får store konsekvenser for lodsejere i sårbar nærzone. Vi anbefaler, at Aalborg Kommune indleder en dialog med involverede lodsejere i indvindingsoplandet således at grundvandet sikres, samtidig med at der findes en løsning som er acceptabel for den enkelte lodsejer. Der bør ligeledes inddrages flere forskellige løsningsmuligheder, fx jordfordeling, ekspropriation, skovrejsning og dyrkningsrelaterede tiltag.

Ad. C.

Når indsatsplanen er vedtaget og forhandlingerne om dyrkningsrestriktioner på den konkrete ejendom igangsættes, påbegyndes en dialog mellem det enkelte grundvandssamarbejde og lodsejeren.

Nedenstående er ændret i indsatsplan for OSD 1435 - Aalborg Sydøst. Der er indarbejdet en kommunal indsats i udkast til indsatsplan for OSD 1435 - Aalborg Sydøst, som skal gennemføres i 2014-2015:

Nedenstående er ændret i indsatsplan for OSD 1435, Aalborg Sydøst. Der er indarbejdet en kommunal indsats i udkast til indsatsplan for OSD 1435, Aalborg Sydøst, som skal gennemføres i 2015-2016: Muligheden for jordfordeling i indsatsområdet skal undersøges, og jordfordelingen skal om muligt gennemføres.

Starttidspunktet for vandværkernes gennemførelse af målsætninger for nitrat, pesticider og miljøfremmede stoffer i sårbar nærzone på den enkelte ejendom afventer, at muligheden for, at ejendommen indgår i en jordfordeling, er undersøgt. Gennemførelsen af målsætningerne skal dog senest igangsættes medio 2016."

Indsatsen skaber rammerne for at undersøge om jordfordeling er muligt via gennemførelsen af en ønskerunde.

Skovrejsning er ligeledes en løsningsmulighed i indsatsplanen, jf. nedenstående indsats der fremgår af indsatsprogrammet til vandværker med sårbar nærzone. Indsats:

"I indvindingsoplande til bæredygtige vandværker kan der rejses grundvandsvenlig skov og etableres natur, der over sin levetid overholder målsætningen for nitrat."

Følgende retningslinje fremgår af afsnittet "retningslinjer for tilladelser og myndighedsbehandling": "Med baggrund i indsatsplanen forhandler vandværkerne frivillige aftaler om grundvandsbeskyttelse. Hvis der ikke kan opnås en frivillig aftale på rimelige vilkår, vil Aalborg Byråd pålægge dyrkningsrestriktioner efter

Miljøbeskyttelseslovens § 24 og § 26a for at opfylde målene i indsatsplanen." Denne retningslinje viser Aalborg Byråds villighed til ekspropriation.

D. Pesticider

Alle planteavlsmidler i Danmark er godkendte af Miljøstyrelsen, og der er derfor ikke behov for yderligere begrænsninger. Der tages forbehold i forhold til pesticidforbuddet, da der ikke findes dokumentation for følsomheden i området.

Ad D.

Planteavlsmidler i Danmark godkendes af Miljøstyrelsen, men på trods af det findes der stadig godkendte midler i Grundvandsmagasinerne over hele landet. Et eksempel her på er Glyphosat, der stammer fra Roundup, der stadig er godkendt. Miljøstyrelsens godkendelsesordning omfatter ler- og sandjorde og ikke kalk som er den dominerende jordtype i OSD 1435. En stor del af indsatsområdet i den aktuelle indsatsplan er udpeget som sårbart overfor pesticider, hvilket er baggrunden for, at der gennemføres en begrænsning i forhold til pesticider og andre miljøfremmede stoffer inden for sårbar nærzone. Denne begrænsning går udover den beskyttelse, der ligger i den generelle lovgivning.

I den resterende del af indvindingsoplandet reguleres anvendelsen af pesticiderne og andre miljøfremmede stoffer i henhold til den generelle lovgivning.

Baggrunden for at udpege et område som sårbart overfor pesticider skal findes i brev fra Miljøministeriet af den 6. oktober 2011. I dette brev gør Miljøministeriet opmærksom på følgende:

"For pesticider kan man derfor være nødt til at udpege de områder, hvor grundvandsdannelsen er særlig stor, og hvor risikoen for forurening af grundvandet derfor alt andet lige er større end andre steder. Staten udpeger nitratfølsomme indvindingsområder i forbindelse med den statslige kortlægning. Områder med stor grundvandsdannelse kan udledes på baggrund af denne kortlægning."

Hele OSD 1435 er af Staten udpeget som nitratfølsomt indvindingsområde, med undtagelse af et område der berører Gunderup Vandværks indvindingsopland. Områder udpeget som nitratfølsomt indvindingsområde har pr. definition stor grundvandsdannelse og er dermed udpeget som områder der er sårbare overfor pesticider. Ved Gunderup Vandværk, der ikke er udpeget som nitratfølsomt, har Aalborg Kommune gennemført en konkret vurdering af om vandværket er sårbart overfor pesticider, og det er fundet, at vandværket er sårbart overfor pesticider.

E. Sårbar nærzone

Der sættes spørgsmålstejn ved beregningsrundlaget for sårbar nærzone, herunder at sårbar nærzone fastlægges på baggrund af for høje nitratudvaskninger fra naturområder, skov samt byer.

Samtidig tages der i nitratudvaskningsberegningerne for landbrugsarealerne ikke højde for den faktuelle anvendelse af arealerne og de faktuelle udbytniveauer.

Ad E

Staten har i grundvandskortlægningen anvendt udvaskningsdata for nitrat. Kommunen har i forbindelse med beregningen af sårbar nærzone indhentet de tilsvarende opdaterede udvaskningsdata fra 2007 til 2010. Ved væsentlige fremtidige ændringer skal sårbar nærzone genoptegnes. Her tænkes specielt på ændringer af indvindingsmængder, potentiale forhold og lignende.

Samtidig er der fastlagt en naturlig udvaskning fra naturarealer og skov på 25 mg/liter, svarende til målsætningen for nitrat i sårbar nærzone. Naturarealer og skov udgør en lille del af det areal, der indgår i beregningerne af sårbar nærzone.

Nitratudvaskningen fra byområderne er i beregningen af sårbar nærzone er på baggrund af erfaringer fastlagt til 50 mg/nitrat pr. liter. Aalborg Kommune har i de seneste år lukket flere vandværksboringer placeret i byområde, på baggrund af et nitratindhold der overskrider grænseværdien. Samtidig er der vandværker placeret i tæt by, hvor nitratindholdet nærmer sig 50 mg nitrat/liter.

I beregningen af sårbar nærzone er det dokumenterede er det dokumenterede merudbytte medtaget i det omfang, det har været muligt.

Indsatsplanens målsætninger lægger op til, at der pålægges dyrkningsdeklarationer, der svarer til en udvaskning på 25 mg/liter, hvilket medfører den større sårbar nærzone, som er optegnet i indsatsplanen for grundvandsbeskyttelse. De restriktioner grundvandssamarbejderne fastlægger i deklARATIONERNE tilpasses målsætningen, så de svarer til en udvaskning på 25 mg nitrat/liter. Det fremgår samtidig af målsætningerne, at de største restriktioner pålægges tæt ved vandindvindingsboringerne. Stor beskyttelse tæt ved boringerne giver en hurtigere effekt og påvirker færrest mulige lodsejere, frem for en mere moderat indsats over et større område.

F. Spildevand

Der sættes spørgsmålstejn ved at risikovurderingen af de offentlige spildevandsledninger og stikprøvekontrol af private kloakstik aflyses, idet forureningen fra utætte spildevandsledninger, overløbsbygværker mm. fortsat står på i området på trods af indsendte klager.

Ad F.

I indsatsplanen fremgår det af retningslinjer for tilladelser og myndighedsbehandling, at vandindvindingsinteresserne skal medtages i prioriteringen af reovering af spildevandsledninger og på den måde videreføres indsatsen fra delindsatsplanen delvist.

Den del af indsatsen der aflyses er stikprøvekontrol af private kloakstik, da det i dag ikke er muligt lovgivningsmæssigt, at undersøge privates stikledninger.

Aalborg Forsyning, Kloak A/S har igangsat en række tiltag i området, og samtidig er der ført tilsyn med flere lokaliteter. Som opfølgning på tilsynene er der igangsat afhjælpende foranstaltninger, hvor det blev vurderet nødvendigt. Opfølgende notater er vedhæftet som bilag 8 og 9.

G. Ejendomsforringelse og defigurering

Der stilles spørgsmål i forhold til ejendomsforringelse i forbindelse med pålæg af dykningsrestriktioner samt defigurering med gener til følge.

Ad G.

Det enkelte grundvandssamarbejde tager højde for defigurering og ejendomsforringelse i forbindelse med forhandlingerne med lodsejeren, og det kan samtidig prøves ved en taksation.

H. Nitratsårbarhed – høringssvaret er generaliseret

Det bør afklares om udpegningen af sårbar nærzone er korrekt på baggrund af, at vandet fra "vandværket" i dag er frit for nitrat og pesticider.

Ad H.

Området ved "vandværket" er af Staten udpeget som sårbart over for nitrat og af Aalborg Kommune som sårbart over for pesticider. Udvasningen af nitrat og pesticider fra rodzonen er lang tid undervejs, før det når grundvandsmagasinet, hvorfor vandkvaliteten i boringerne i dag ikke nødvendigvis afspejler den fremtidige vandkvalitet. Derfor fastlægges indsatserne i planen på baggrund af den kortlagte sårbarhed og ikke den aktuelle vandkvalitet i boringerne.